Anul al 55-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 14 Pagini | Nr. 9 Luni 10 Ianuarie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 20.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIA" SIBIU

Politica „aurului"

Intr'un articol publicat în „Revista academiei de drept german", dr. Schacht, președintele Reichsbankului, demonstrează că, oricare ar fi noul regulament monetar în viitor, el trebuie să se bazeze tot pe etalonul-aur, de oarece aurul e singurul mijloc de plată recunoscut în schimburile internaționale și el n'a putut fi înlocuit prin alt mijloc mai practic, sau de o valoare egală în materie de compensații de excedente.

Chestiunea care se pune, astăzi, observă financiarul german, este dacă se va putea, ca și înainte de război, să te bazezi pe etalonul-aur fără să recurgi la convenții oficiale formale.

Principial, talonul-aur nu este o invenție capitalistă și nici o dogmă, ci un instrument technic mai convenabil pentru regularea relațiilor monetare și economice internaționale.

Cu alte cuvinte, dacă ar exista o altă valoare în lume, capabilă să servească de instrument technic pentru ușurarea relațiilor monetare și economice internaționale, aurul ar fi înlocuit cu acea valoare.

Dar, cum nu există, sau nu s'a descoperit acea valoare, rămâne tot aurul.

Interesant este să știm unde se găsesc, azi, stocurile de aur.

Intr'un studiu publicat în „L'Esprit International" (Ian. 1938) se împarte stocul de aur mondial, socotit în franci-aur, pe grupe de state. Iată care ar fi situația:

Statele-Unite ale Americei de Nord, Marea Britanie și Franța, — marile democrații — dispun de un stoc de aur de 52 miliarde fr. aur; iar Germania, Italia și Japonia — calificate state „totalitare" — dispun numai de 2 miliarde fr. aur.

Descompunând acest total impresionant pe state, se constată că, dintre statele democratice, Marea Britanie posedă stocul cel mai slab — aproape opt miliarde; Franța 10 miliarde; iar Statele-Unite le întrec pe amândouă, înscriindu-se cu 35 miliarde fr. aur.

Din al doilea grup, Japonia are 1.416.000.000 fr. aur: Italia, 618 milioane și Germania numai 141 milioane.

Ceeace ar putea să surprindă pe cititori din această descompunere a totalului stocului de aur disponibil al marilor puteri este stocul relativ mic al Marei Britanii, cu toată dezvoltarea sa economică și mersul bun al afacerilor; stocul mai mare de aur al Franței, cu toată scăderea francului, și stocul de aur neînsemnat—în raport cu puterile democratice — ale celor „totalitare" și care, totuși, au o politică economică disciplinată, cheltuesc sume considerabile pentru armament.

Italia, cu toată modestia stocului său de aur, a întreprins marea campanie din Abisinia cu rezultat victorios și continuă politica de organizare a apărării naționale. Japonia, care și ea, față de Statele-Unite și Anglia, este inferioară în ce privește disponibilul său de aur, de câțiva ani susține războae în Extremul Orient, în condiții ce dovedesc superiortatea sa militară și disciplina politicei sale economice.

Germania, numai cu stocul său de aur de 141 milioane fr. aur, de asemenea susține cheltueli considerabile pentru întărirea forțelor sale militare și navale, ca și pentru dezvoltarea căilor sale de comunicații, lucrări publice, etc.

Fenomenul acesta ar fi inexplicabil, dacă am stabili un raport numai între stocul de aur disponibil și posibilitățile statelor de a face față nevoilor lor, impuse de politica internă și externă.

Faptul însă că dr. Schacht, președintele Reichsbankului, pledează pentru etalonul-aur, când Germania dispune de un stoc-aur atât de mic, dovedește alteeva: necesitatea etalonului-aur pentru reglementarea relațiilor monetare și economice internaționale.

Nu cantitatea aurului acumulată în bănci, ci producția și disciplina vieței economice, precum și politica financiară bazată pe principiile clasice cunoscute și pe luarea în seamă a realităților, pot asigura echilibrul monetar și da impuls activității economice.

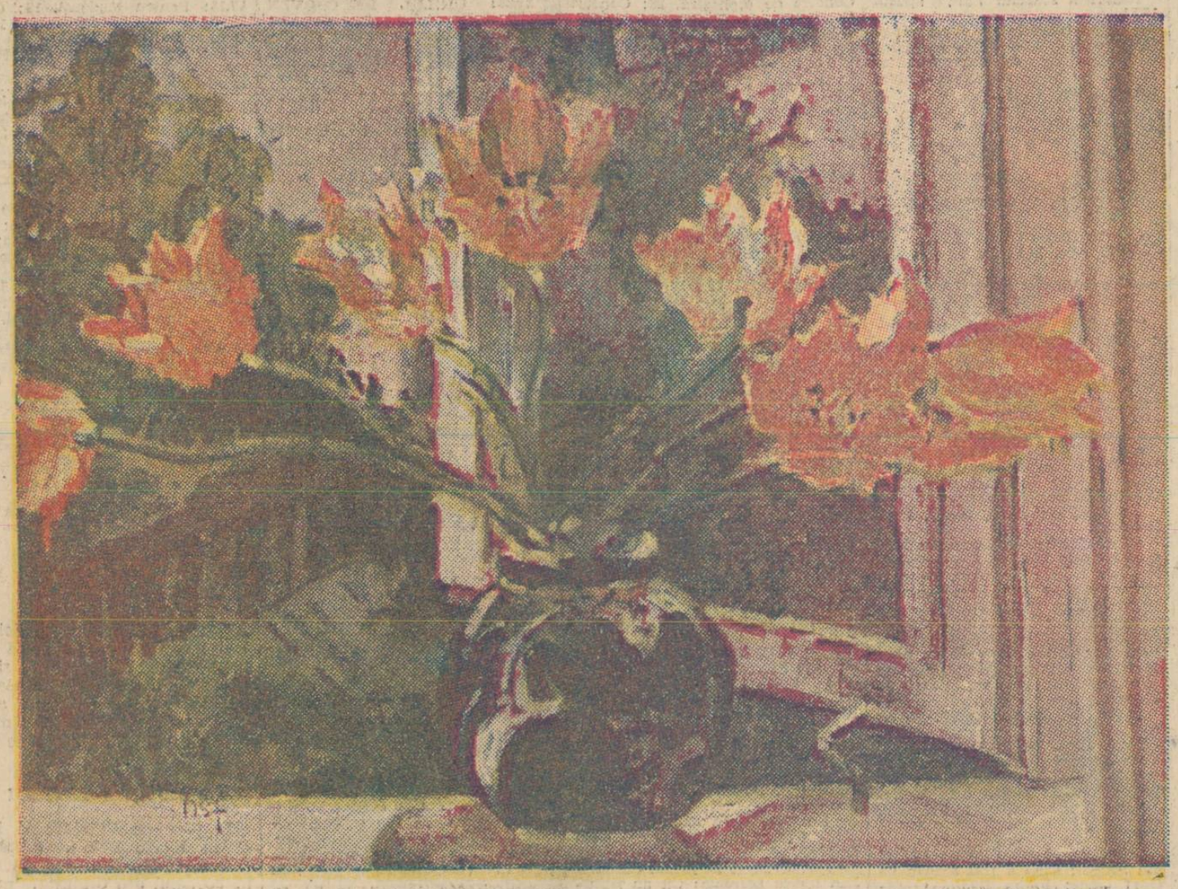

LALELE — LALA DICESCU-NICOLESCU

Furtuna pe Marea Neagră continuă

A început viscolul din nou

Constanța, 7 Ianuarie

Uraganul care a bântuit pe Marea Neagră în ultimele zile părea că se liniștise în cursul zilei de azi.

Vapoarele aflate pe mare în apropiere de Constanța, au putut intra în port, cu toată ceața care se lăsase în cursul dimineții.

După amiază, tancurile petrolifere „Phenix", încărcat cu benzină pentru Germania, și „Sarita" încărcat cu păcură pentru Malta, au părăsit portul nostru.

Vaporul „Peleș", al S. M. R.-ului, care a părăsit în dimineața de Bobotează șantierele Stenia dela Istanbul, unde i s'au făcut unele reparații, a întâmpinat pe mare, chiar dela ieșirea din Bosfor, un vânt puternic de Nord, forța 5 până la 6, care i-a redus simțitor viteza. Valurile uriașe îl ridicau pe crestele lor, scoțându-i elicea din apă, din care cauză, datorită și încărcăturii puține ce avea, tangajul se mărea din ce în ce, mai cu seamă după ce a trecut de capul Caliacra. In dreptul acestui cap a ajuns la ora 5 jum. d. a. De aci a început primejdia, căci pe lângă furtună și tangaj, vasul avea de luptat și cu ceață atât de deasă, încât dela puntea de comandă și până la prova nu se putea zări absolut nimic.

Pe măsură ce vasul se apropia de Constanța, ceața se lăsa și mai deasă. Navigația s'a făcut numai cu ajutorul relevementelor de gonio și a sondajelor, cari au început să se facă din dreptul farului Tusla.

D. căp. Alexandrescu, căpitanul vaporului, a mobilizat la posturi, în timpul drumului, corpul ofițeresc și echipajul.

Toate celelalte vase cari au ieșit odată cu vaporul „Peleș" din Bosfor, sau pe care acesta le-a ajuns în drum spre Constanța, au trebuit să-și micșoreze viteza din cauza ceții, temându-se să nu se pună pe uscat.

Liniștea relativă de pe mare n'a dominat însă decât foarte scurt timp.

Astăseară, valuri uriașe au început să atace digul, aruncând mari cantități de apă în incinta portului.

Deasemenea, a început să viscolească cu furie, ceeace va împiedica serios navigația.

Tancul petrolifer grec „Nocol" de mic tonaj, surprins de furtună, s'a refugiat la capul Caliacra.

Acelaș lucru se pare că la făcut și tancul „Crisoroi" care nu ajunsese până la prânz să intre în Bosfor.

Frig mare în Iugoslavia și Macedonia

Belgrad, 7 (Radio-Central). — In Iugoslavia, bântue de câteva zile un puternic val de frig. La Belgrad, s'au înregistrat — 10 grade; în Banat, — 18 grade; la Novisad, — 25 grade; la Osiek, — 21 grade, iar la Zagreb, — 25 grade. Și pe coasta Adriaticei bântue frigul, înregistrându-se —8 grade la Split.

La Vranjic, marea a înghețat, ghiața având un strat de 2 centimetri.

*

Salonic, 7 (Telor.). — Toată noaptea trecută, a nins atât la Salonic cât și în împrejurimi, caz foarte rar pentru această regiune. Toată Macedonia greacă este acoperită de o pătură de zăpadă, care are pretutindeni o grosime de peste 20 de centimetri. Și temperatura a scăzut foarte mult.

Președintele Moscicki s'a însănătoșit

Varșovia, 7 (Rador). — Ziarele anunță că d. Moscicki, președintele republicei, s'a restabilit după recenta indispoziție de care a suferit.

Președintele republicei a luat parte zilele trecute la o partidă de vânătoare, care s'a desfășurat în pădurile reședinței sale de la Spala.

In ziua de 11 Ianuarie, d. Moscicki va oferi la castel dineul anual în onoarea corpului diplomatic străin.

—OXO OXO—

Pregătiri pentru nunta Regelui Egiptului

Cairo, 7 (Rador). — In toată țara se fac mari pregătiri în vederea serbărilor cari se vor desfășura cu prilejul căsătoriei Suveranului Egiptului.

In capitală s'au construit între altele trei corturi uriașe în cari se va servi de mâncare timp de trei zile, zilnic la câte o sută de mii de săraci.

—XXX XXX—

Vapoare franceze scufundate

Paris, 7 (Rador). — **Vaporul francez „Saint Jean" a eșuat în largul coastei la Granville, scufundându-se imediat.**

Comandantul vaporului și alți patru marinari au dispărut în valuri. Ceilalți cinci oameni din echipaj au fost găsiți înghețați de frig în apropiere de plaja Ingleville, unde se refugiaseră.

*

Paris, 7 (Rador). — **Cargobotul francez „Guaruja" a naufragiat pe coasta de sud a Spaniei.**

Vaporul este considerat ca definitiv pierdut.

In cursul naufragiului, un inginer din echipajul vaporului a murit, iar alți 19 marinari au fost răniți.

—XXX XXX—

Tragicele urmări ale unui accident de automobil

CONDUCATORUL MAȘINEI GRAV RANIT, S'A SINUCIS

Berlin, 7 (Rador). — *Azi dimineață s'a descoperit pe șoseaua Salzwedel—Arendtsee un automobil grav avariat, după toate probabilitățile în urma unui accident.*

La început nu s'a putut da de urma șoferului. Nu s'a găsit decât un revolver în apropierea locului unde s'a produs accidentul. In primul moment s'a crezut că ar fi vorba de un omor.

Ancheta întreprinsă de poliție a dus însă la următoarele concluzii:

Automobilul era condus de inspectorul agricol Heinrichs, în vârstă de 26 ani. Automobilul a încercat să ia o cotitură în viteză prea mare și s'a sfărâmat de un copac de pe marginea șoselii. Conducătorul mașinei, grav rănit, a trebuit să sufere dureri crâncene, pe care ne mai putându-le răbda și-a tras un foc de revolver în ochiul drept. Nici de data aceasta nu a murit. Nenorocitul a început să se târască după ajutor până ce sfârșit de frig și suferință s'a prăbușit într'un râu pe jumătate înghețat.

Un țăran a găsit cadavrul a doua zi de dimineață.

M. S. Regele a părăsit Vineri Capitala plecând la vânătoare, la Banloc

M. S. Regele a plecat Vineri, la ora 18 și jumătate, la vânătoare la Banloc.

Pe peronul gării Mogoșoaia, Majestatea Sa a fost salutat de d-nii: Octavian Goga, președintele consiliului de miniștri, Armand Călinescu, ministru de interne, V. Potârcă, ministrul comunicațiilor, Tilică Ioanid, subsecretar de stat la interne, general Gabriel Marinescu, subsecretar de stat al poliției, Flondor, mareșalul palatului, general Argeșanu, comandantul corpului II armată, colonel Dombrovski, comandantul piții București, G. Moțăteanu, secretar general al prefecturii poliției Capitalei, etc...

Un nou tratament al paraliziei infantile

Copenhaga, 7 (Rador). — Un medic danez a tratat pentru prima oară mai mulți bolnavi de paralizie infantilă, în stare disperată, cu un preparat nou, numit „sulfosin". Preparatul este cu bază de sulf.

Noul tratament a dat rezultate bune.

SCRISORI DIN LONDRA

Schimbări la ministerul de externe

de AUGUR

Londra, Ianuarie 1938

Unul din stâlpii pe care se sprijină structura statului în Marea Britanie este „Civil Service", sau dacă ne putem exprima astfel, corporația funcționarilor care pun în mișcare mașina administrației britanice.

Expresia „se sprijină" e justă. Căci „Civil Service" reprezintă un organism înzestrat cu o mare putere de muncă, însoțită de un simț al datoriei, care merge până la abnegație, fără a exclude pentru aceasta inteligența. Să mai adăugăm apoi un spirit de corp excelent și o tradiție, care cere ca funcționarii de Stat să lucreze în tăcere, necunoscuți de marele public. Gloria, dacă există, e lăsată pe seama bărbaților politici. Spre a răsplăti acest serviciu pentru virtuțile lui, guvernul și națiunea îi acordă toată încrederea.

Spunem că tradiția cere anonimatul. Faptul e atât de adevărat chiar în zilele noastre de reclamă desfrânată, încât principalii membri din „Civil Service" rămân necunoscuți publicului, așa cum erau pe vremea reginei Victoria. Acești înalți dregători mândri ca niște nobili spanioli cari-și fac din rezerva lor un fel de blazon, rămân în umbră și, firește, nu noi vom săvârși indiscreția de a desvălui numele lor atotputernice.

Totuși, trăim într'o perioadă ciudată când spiritul public îngrijorat se străduește să înlocuiască simțul dispărut al securității printr'o atenție sgomotoasă cu privire la unele fapte cu totul secundare. Importanța ce se dă acestor fapte e atât de mult exagerată, încât, la un moment dat ele par că acoperă tot orizontul. Iluzie optică trecătoare, desigur, dar periculoasă atâta timp cât dăinuește. In același mod acest spirit îngrijorat și necontenit rătăcitor se agață de anumite personalități, fără ca acestea adesea să simtă căutși de puțin o astfel de dorință, făcând din ele personagii de 'primul plan, măcar că le aruncă peste o clipă în întuneric.

Astfel, socotim că Sir Robert Vansittart, fostul șef permanent al ministerului de externe și numit acum consilier principal diplomatic pe lângă guvern, trebue să fie desgustat până în adâncul sufletului de vălva pe care presa londoneză o face în jurul persoanei sale și postului care a fost creat special pentru d-sa.

O astfel de reclamă trebue să-l jignească adânc și poate chiar să-l înspăimânte. Căci d-sa știe că oamenii politici nu apreciază pe funcționarii statului decât dacă nu se manifestă în fața publicului.

Deci sir Robert Vansittart nu poate fi mulțumit, dar publicitatea care-l înconjoară e reală. Ziarele au publicat coloane întregi asupra sensului și importanței schimbării făcute la ministerul de externe. Unele din ele, și nu dintre cele mai mici, au mers chiar atât de departe, încât au declarat că acest nou post era un indiciu că politica britanică a ajuns la o cotitură nespus de gravă în istorie. Toate acestea presărate cu laude exagerate pentru sir Robert. Să examinăm de ce este vorba în această poveste.

Inainte de toate se cuvine să știm, dacă noul post încredințat lui Sir Robert Vansittart reprezintă o străduință de a reforma ministerul de externe sau dacă n'a fost inventat spre a împlini exigențele unei situații speciale? Nu avem nici un indiciu favorabil în ce privește prima versiune. Dealtfel, comunicatul oficial lasă să se înțeleagă precis că postul a fost creat special pentru sir robert Vansittart. E vorba, firește, de a folosi mai bine decât în trecut, marele talent al versatului diplomat în interesul statului. A fost numit deci principal consilier diplomatic pe lângă guvern, după cum mai există unul pentru problemele industriale și altul pentru chestiunile economice și financiare. Până aci nimic anormal sau neuzitat. Mai departe suntem nevoiți să punem un punct de întrebare.

Comunicatul oficial de care vorbim arată că noul consilier

(Continuare în pagina 2-a)

Ceața de Vineri seara din Capitală

Vineri seară, la 8 s'a lăsat asupra Capitalei o ceață deasă, care a stingherit foarte mult circulația vehiculelor.

Către ora 10 seara, ceața s'a mai accentuat.

Pe cheiul Dâmboviței și pe străzile mai slab luminate, circulația la acea oră a fost foarte anevoioasă.

După ora 11 noaptea, ceața s'a ridicat.

Grație faptului că tramvaiele, autobuzele și automobilele au circulat cu viteza redusă, nu s'au înregistrat accidente.

Ataşatul militar italian

a fost rănit grav într'un accident de automobil

Ploești, 7 Ianuarie

Astă noapte a fost adus în localitate și internat în spitalul „Boldescu" d. col. Dela Porta, ataşatul militar al Italiei care a fost victima unui grav accident de automobil.

D-sa mergea spre Predeal, iar la km. 26 în apropiere de Băicoi automobilul pe care-l conducea singur, a fost tamponat de camioneta 18146 București condusă de Felix Vichedy, răsturnat în șanț și sfărâmat complet. D. col. Dela Porta a fost scos rănit grav la cap și transportat la spital. Astăzi dimineață, d-sa a fost dus cu o ambulanță la sanatoriul „Saint Vincent de Paul" din Capitală.

Iarna în munți

Drum în Poiana-Brașovului

Povestea unei crime

—XOX—

Cum a fost asasinat brutarul Simionescu din Ciulnița (Muscel). — Cine sunt criminalii — Cum au fost arestați

Strecurată în noianul faptelor diverse din fiecare zi, o nouă crimă, josnică și dezgustătoare prin cinismul asasinilor, a venit să mărească șiragul întâmplărilor zbuciumate din țara noastră.

E vorba de asasinarea brutarului Ion Simionescu din comuna Ciulnița (Muscel), ucis cu zece lovituri de cuțit, în noaptea de 8 spre 9 Decembrie 1937.

Iată acum, după ce am semnalat lugubra descoperire a autorităților într'o corespondență anterioară, trimisă din localitate, povestea fioroasă a acestei crime.

PREMEDITAREA

Astă vară, în toiul lunilor de arșiță și zăduf, tânărul Chiru I. Bordei, zis Chiru G. Miu, a făcut cunoștință la un neam al lui în str. Turtucaia 132, cu săteanul Dumitru Marin Bălan din Ciulnița (Muscel).

Chiru era pe atunci soldat în regimentul 2 pionieri din Capitală, unde își făcea stagiul militar.

Deși în vârstă de numai 22 de ani, și deși avea o meserie rentabilă, strungar în fier, el fusese ani de-arândul un hoț dibaci, care dăduse mult de furcă poliției. Ceva mai mult; în ultima vreme dezertase chiar din unitatea din care făcea parte.

Având deaface cu un astfel de om, Dumitru Bălan a înjghebat repede un plan de procopseală rapidă.

Impreună cu Chiru, a hotărît să prade pe brutarul din satul lui, bănuit că are ascunse mari bogății.

Primind oferta, Chiru a promis că la liberare, va da lovitura proectată, cu concursul săteanului.

UN MUSAFIR MISTERIOS ȘI UN CONCEDIU FATAL

Lucrurile au rămas astfel, până în dimineața zilei de 7 Decembrie.

La această dată, Chiru care avea o permisie pentru a-și procura haine civile în vederea liberării, se afla la locuința sa din șoseaua Popa Iancu 4, unde închiriase un pat.

De dimineață a primit vizita unui musafir misterios. Era Gheorghe Dumitru Marin Bălan, fiul săteanului cu care aranjase lovitura în timpul verii, în vârstă de numai 19 ani.

Gheorghe Bălan, căruia i se mai zice și Gică, i-a spus lui Chiru, că a venit pentru „chestia" tatălui său, înmânându-i în acelaș timp un cuțit cu prăsele de lemn, un revolver cu butoi, calibru 8, și 400 de lei pentru tren.

Chiru a primit și de data aceasta propunerea, și s'a pregătit de drum.

PLECAREA

Amândoi tinerii au părăsit Capitala plecând prin stația Chitila. De aci, cu un tren personal, au mers până la Leordeni, unde s'au dat jos. Apoi pe jos, au făcut drumul până în satul Ciulnița, unde urma să prade pe bătrânul brutar.

IN COȘARUL LUI BALAN

Aci au ajuns în toiul nopții de 7 spre 8 Decembrie.

Nevoind să scoale din somn pe Dumitru Bălan, Chiru și cu Bălan-fiul, s'au culcat într'un pătul de păpușoi, unde au dormit până a doua zi seara.

Odată cu întunericul nopții, cei doi tineri au ieșit din ascunzătoarea lor și au pus la cale ultimele amănunte ale jafului, împreună cu Dumitru Bălan.

Mai târziu, când tot satul adormise, toți trei s'au îndreptat pe tăcute spre casa care trebuia prădată.

Crima

Dumitru Marin Bălan, cel mai în vârstă dintre toți, a rămas de pază, afară în drum. Fiul său, Gheorghe, și cu soldatul Chiru, au pătruns tiptil în brutărie, și de aci, deschizând încet ușa, în camera brutarului.

Simionescu, cu coatele pe masă, citea jurnalul la lumina unei lămpi cu gaz. N'a simțit nimic.

(Continuare în pagina 2-a)

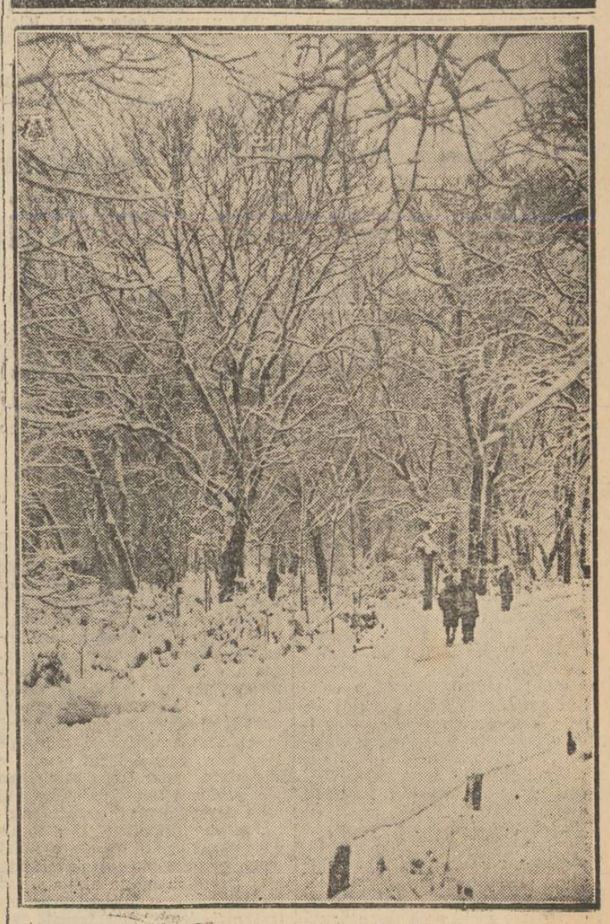

Vineri, în Parcul Carol